

Klaus J. Bade,

L'EUROPE EN MOUVEMENT. La migration de la fin du XVIIIe siècle à nos jours. Seuil 2002. 634p

Vluchtelingen en migranten zijn van alle tijden. De Duitse hoogleraar Klaus J. Bade stond van 1991 tot 1997 aan het hoofd van een onderzoeksinstituut gespecialiseerd in de studie van migraties en interculturele uitwisselingen. Hij is ook als expert verbonden aan het *European research Center on Migration and Ethnic Relations* en de UNESCO. In dit monumentale werk traceert hij de complexe geschiedenis van de Europese migratiestromen sinds de 18de eeuw. Deze bewegingen hebben uiteenlopende oorzaken en hebben zich ook op verschillende wijze geuit. Economische factoren, werkloosheid, betere opleidingsmogelijkheden en militaire conflicten hebben soms hele bevolkingen in Europa doen verhuizen. Na een beknopte wetenschappelijk uiteenzetting over de geschiedenis van het onderzoek worden de belangrijke migratiestromen in de negentiende en in de twintigste eeuw concreet en accuraat beschreven. Het in Europees blauw uitgegeven en degelijk gebonden boek, is mede door de handzame bijlagen met bibliografische notities en trefwoordenregister een standaardwerk over deze problematiek. Een onmisbaar en historisch verantwoord boek voor allen die zich beroepshalve of uit belangstelling met migratie bezighouden. (GL)